

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 41/2004(1))

ΠΑΡΑΠΟΝΟ/ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΟΥ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ «ΑΝΤΕΝΝΑ»

Ημερομηνία Απόφασης: 6 Οκτωβρίου 2004

Ενώπιον: κ.κ. Νίκου Παπαϊωάννου, Προέδρου, Ανδρέα Ιωάννου, Αντιπροέδρου, Νίκου Παπαμιχαήλ, Μαρίας Δωρίτη, Ανδρέα Κωνσταντινίδη, Άλεξ Ευθυβούλου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στη παρούσα υπόθεση η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει ύστερα από παράπονο/ καταγγελία την από μέρος του σταθμού πιθανή παράβαση του κανονισμού **24(3)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου με επιστολή της ημερομ. 15.3.2004 έθεσε ενώπιον του σταθμού τη διερευνώμενη παράβαση για οποιοσδήποτε εξηγήσεις ή/ και παραστάσεις και κάλεσε τους εκπροσώπους του σταθμού να δηλώσουν κατά πόσο επιθυμούν να παρευρεθούν κατά την εξέταση της υπόθεσης.

Η διερευνώμενη παράβαση η οποία τέθηκε ενώπιον του σταθμού εκτίθεται πιο κάτω:

Στις **16.1.2004** μεταξύ των ωρών **13:55-14:05** μεταδόθηκε ρεπορτάζ, στα πλαίσια της εκπομπής «*Μεσημβρινή Έκδοση*», το οποίο αφορούσε αυτοκινητιστικό δυστύχημα στο οποίο έχασε την ζωή του ο Δήμος Κωνσταντίνου. Ο σταθμός ανακοίνωσε το όνομα του νεκρού χωρίς να είναι

απόλυτα βεβαιωμένο ότι είχαν ενημερωθεί οι στενοί συγγενείς του θύματος, κατά παράβαση του κανονισμού **24(3)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Συγκεκριμένα, μεταδόθηκαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

Δημοσιογράφος: «*Νέο θανατηφόρο δυστύχημα είχαμε τις πρωινές ώρες στο δρόμο Ανθούπολης-Παλαιχωρίου, κοντά στο στρίψιμο της Δευτεράς. Νεκρός είναι ο τριαντάχρονος Δήμος Κωνσταντίνου από τους Εργάτες (Προβάλλεται σε κοντινό πλάνο η υπηρεσιακή ταυτότητα του θύματος) Το αυτοκίνητο του Κωνσταντίνου, κάτω από συνθήκες που διερευνώνται ακόμη, συγκρούστηκε μετωπικά με αυτοκίνητο που οδηγούσε ο Σάββας Ιωάννου, 39 ετών από τον Άγιο Παύλο. Ο θάνατος του άτυχου δεσμοφύλακα ήταν ακαριαίος. (Προβάλλονται πλάνα από τα διαλυμένα αμάξια) ενώ ο Ιωάννου τραυματίστηκε κρίσιμα και νοσηλεύεται στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας. Σύμφωνα με την Αστυνομία το νέο θύμα της ασφάλτου δεν έφερε ζώνη ασφαλείας. Λόγω του δυστυχήματος δημιουργήθηκε κυκλοφοριακή συμφόρηση. Από πλευράς Αστυνομίας δεν έγινε κανένα σχόλιο».*

Ο Σταθμός σε απαντητική επιστολή του ημερομ. 27.4.2004 αναφέρει τα ακόλουθα:

« Τα γεγονότα δεν στοιχειοθετούν παράβαση.

Ο Σταθμός υποβάλλει την έκθεση του Διευθυντή ειδήσεων. Αν προχωρήσει η υπόθεση ο Σταθμός θα παραστεί κατά την συζήτηση».

Στο επισυνημμένο σημείωμα του διευθυντή ειδήσεων αναφέρονται τα ακόλουθα:

« (...)

1. Πάγια, όπως γνωρίζεται, οδηγία που εξέδωσα είναι να μη μεταδίδονται αναγνωριστικά στοιχεία νεκρών ή τραυματιών σε τροχαία δυστυχήματα πριν παρέλθει ικανό χρονικό διάστημα ώστε να τεκμαίρεται ευλόγως ότι οι συγγενείς έχουν ενημερωθεί.
2. Στη συγκεκριμένη περίπτωση το μοιραίο δυστύχημα επεσυνέβη στις 4 τα ξημερώματα της 16^{ης} Ιανουαρίου 2004. Το γεγονός πιστοποιείται από το σχετικό ανακοινωθέν της Αστυνομίας που εξεδόθη το μεσημέρι της ίδιας μέρας και το οποίο επισυνάπτεται. Ο σταθμός δεν μετέδωσε

το γεγονός αμέσως αλλά ανέμενε να περάσει εύλογος χρόνος για να το μεταδώσει. Η μετάδοση έγινε δεκάμιση ώρες μετά το γεγονός στην εκπομπή «Μέρα Μεσημέρι» και αφού είχε εκδοθεί το ανακοινωθέν της αστυνομίας. Η παρέλευση εύλογου χρόνου και η έκδοση ανακοινωθέντος από την αστυνομία, αν και δεν αναφέροντο ονόματα, οδήγησε το δημοσιογράφο στο συμπέρασμα ότι μπορούσε πλέον να το μεταδώσει. Μέχρι εκείνη την ώρα ο σταθμός δεν είχε γίνει δέκτης κάποιας παράκλησης από κανένα συγγενή όπως βεβαιώνουν τόσο ο αρχισυντάκτης ημέρας κ. Μιχαηλίδης όσο και ο αστυνομικός συντάκτης Α. Ιωσήφ και ο παρουσιαστής Δ. Σούγλης.

3. Μετά την εκπομπή «Μέρα Μεσημέρι» και προς το απόγευμα της ίδιας μέρας τηλεφώνησε στον αρχισυντάκτη Α. Μιχαηλίδη δικηγόρος, φίλος της οικογένειας, και παρακάλεσε να μην μεταδοθεί στο βραδινό δελτίο η είδηση με το αιτιολογικό ότι ο πατέρας βρισκόταν στη Λιβύη και δεν ήταν σωστό να το μάθει από την τηλεόραση. Ο κ. Μιχαηλίδης εξήγησε ότι η εκπομπή του σταθμού δεν φτάνει μέχρι την Λιβύη και συμβούλευσε το δικηγόρο να μιλήσει με το ΡΙΚ του οποίου η εκπομπή μεταδίδεται και δορυφορικά. Κατόπιν τούτου ο δικηγόρος δεν έθεσε θέμα μη μετάδοσης του γεγονότος από τον ANTENNA. Σημειωτέον ότι κατά την ώρα του τηλεφωνήματος μαζί με τον δικηγόρο βρισκόταν και αδελφός του θύματος και πριν ολοκληρωθεί η επικοινωνία ο δικηγόρος ερώτησε κατόπιν προτροπής του αρχισυντάκτη του σταθμού τον αδελφό αν έχει οποιαδήποτε ένσταση και η απάντηση ήταν «εντάξει».
4. Μετά το τέλος του δελτίου ειδήσεων τηλεφώνησε στο σταθμό και μίλησε στο κ. Μιχαηλίδη αδελφός του θύματος και διαμαρτυρήθηκε λέγοντας ότι βλέπουν τον ANTENNA στη Λιβύη και αν πάθει κάτι ο πατέρας του θα κάνει αγωγή.
5. Εκ των ανωτέρω γεγονότων προκύπτει ότι εις ότι αφορά τη διερευνώμενη υπόθεση- τη μετάδοση δηλαδή από το «Μέρα Μεσημέρι»- ο σταθμός άφησε να παρέλθει ικανός και εύλογος χρόνος από το τραγικό γεγονός και δεν είχε υπόψη του καμία έκκληση συγγενούς.
6. Εις ότι αφορά τα μετέπειτα – δηλαδή τη μετάδοση από το δελτίο ειδήσεων που δεν περιλαμβάνεται στη διερευνώμενη υπόθεση- και πάλι ο σταθμός ενήργησε καλή τη πίστη θεωρώντας ότι έχει τη συγκατάθεση της οικογένειας.
7. Αν ωστόσο κάτι διέφυγε και της προσοχής του σταθμού εκφράζουμε απολογία διότι πάγια πολιτική μας είναι η αποφυγή δημοσιοποίησης ονομάτων σε παρόμοιες περιπτώσεις»

Στο επισυνημμένο αστυνομικό δελτίο αναφέρονται τα ακόλουθα:

« Σε θανατηφόρο τροχαίο δυστύχημα, που συνέβη γύρω στις 4π.μ. σήμερα έχασε τη ζωή του 29χρονος από την επαρχία Λευκωσίας και τραυματίστηκε κρίσιμα 39χρονος, επίσης από την επαρχία Λευκωσίας.

Το δυστύχημα συνέβη σε σημείο του δρόμου Λευκωσίας-Παλαιχωρίου όταν αυτοκίνητο που οδηγούσε ο 29χρονος κάτω από συνθήκες που διερευνώνται, συγκρούστηκε βίαια με εξ' αντιθέτου διερχόμενο αυτοκίνητο που οδηγούσε ο 39χρονος. Αποτέλεσμα ήταν ο θανάσιμος τραυματισμός του πρώτου και ο κρίσιμος τραυματισμός του δεύτερου.

Κατά τις αστυνομικές εξετάσεις διαπιστώθηκε ότι το θύμα δεν φορούσε ζώνη ασφαλείας.

Η τροχαία Λευκωσίας διερευνά τα αίτια του δυστυχήματος».

Η Αρχή με επιστολή της ημερομ. **30.9.2004** ενημέρωσε τους εκπροσώπους του σταθμού για την ημερομηνία και ώρα εξέτασης της υπόθεσης και τους κάλεσε, εάν επιθυμούν, να παρευρεθούν.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του σταθμού κ. Λουκής Παπαφιλίππου σε απαντητική του επιστολή ημερομ. **30.9.2004** ανέφερε ότι ο σταθμός δεν θα παρίστατο κατά την εξέταση της υπόθεσης.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιον μας στοιχεία και περιστατικά συμπεριλαμβανομένης της βιντεοκασέτας με το εν λόγω ρεπορτάζ καθώς επίσης και τις γραπτές εξηγήσεις του σταθμού και κρίνουμε ότι:

Στις **16.1.2004** μεταξύ των ωρών **13:55-14:05** μεταδόθηκε ρεπορτάζ, στα πλαίσια της εκπομπής *«Μεσημβρινή Έκδοση»*, το οποίο αφορούσε αυτοκινητικό δυστύχημα στο οποίο έχασε την ζωή του ο Δήμος Κωνσταντίνου κατά την διάρκεια του οποίου αναφέρθηκε το όνομα του θύματος χωρίς να είναι **απόλυτα βεβαιωμένο** ότι είχαν ενημερωθεί οι στενοί συγγενείς του θύματος, κατά παράβαση του κανονισμού **24(3)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Τα όσα αναφέρονται στην απαντητική επιστολή του σταθμού, δεν μας βρίσκουν σύμφωνους καθώς η «*πάροδος εύλογου χρονικού διαστήματος*» δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να αποτελεί δικαιολογία αποκαλύψεως ονόματος νεκρού σε δυστύχημα, αφού ο κανονισμός **24(3)** είναι σαφής και ξεκάθαρος και αναφέρει ότι ***«απαγορεύεται η μετάδοση ονομάτων νεκρών, τραυματιών, αγνοουμένων, θυμάτων ναυαγίων και ελλειπόντων, πριν να είναι απόλυτα βεβαιωμένο ότι έχουν ενημερωθεί οι στενοί συγγενείς»***. Εξάλλου, το γεγονός ότι ο «ANTENNA» δεν λαμβάνεται δορυφορικά στη Λιβύη, όπου και ήταν ο πατέρας του θύματος, επίσης δεν αποτελεί δικαιολογία, καθώς υπάρχουν ποικιλόμορφοι τρόποι να ενημερωθεί ο πατέρας από τρίτους οι οποίοι τυχόν να άκουσαν το όνομα από τα μέσα ενημέρωσης. Η πράξη του σταθμού, επίσης δεν νομιμοποιείται παρά την όποια παρέμβαση προς ή από τους συγγενείς του θανόντος. Τέλος, το γεγονός και μόνο ότι το ανακοινωθέν της Αστυνομίας Κύπρου το οποίο εκδόθηκε γύρω στο μεσημέρι (τουλάχιστον 8 ώρες μετά το δυστύχημα) δεν ανέφερε οποιοδήποτε όνομα, έπρεπε να είναι σημείο αναφοράς για τον σταθμό ως προς τους λόγους που έγινε αυτό, καθώς εύλογα βγαίνει το συμπέρασμα ότι η μη ανακοίνωση του ονόματος από την Αστυνομία σήμαινε ότι δεν είχαν ενημερωθεί όλοι οι στενοί συγγενείς.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχει παράβαση του κανονισμού **24(3)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 3(2)(ζ) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), έχει δώσει στο σταθμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορεί να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλόμενων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή δίνει στο σταθμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή καλεί τον σταθμό, εάν επιθυμεί, όπως υποβάλει τις εισηγήσεις και απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από την λήψη της παρούσας. Σε περίπτωση που δεν ληφθεί απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'N. Papaioannou', with a large, sweeping horizontal stroke above it.

(Ν. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 41/2004(1))

ΠΑΡΑΠΟΝΟ/ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΟΥ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ «ΑΝΤΕΝΝΑ»

Ημερομηνία Απόφασης: 22 Φεβρουαρίου 2006

Ενώπιον: κ.κ. Νίκου Παπαϊωάννου, Προέδρου, Ανδρέα Ιωάννου, Αντιπροέδρου, Νίκου Παπαμιχαήλ, Μαρίας Δωρίτη, Ανδρέα Κωνσταντινίδη, Άλεξ Ευθυβούλου, Μελών.

Για τον τηλεοπτικό σταθμό «ΑΝΤΕΝΝΑ»: Ο Δικηγόρος του σταθμού κ. Γιώργος Βαλιαντής.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις 6 Οκτωβρίου 2004 η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε ότι στην παρούσα υπόθεση υπάρχει παράβαση του κανονισμού **24(3)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ο πιο πάνω κανονισμός αναφέρει:

24(3) Απαγορεύεται η μετάδοση ονομάτων νεκρών, τραυματιών, αγνοουμένων, θυμάτων ναυαγίων και ελλειπόντων, πριν να είναι απόλυτα βεβαιωμένο ότι έχουν ενημερωθεί οι στενοί συγγενείς.

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 3(2)(ζ), είχε δώσει στο σταθμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορούσε να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλομένων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή έδωσε στο σταθμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση της παράβασης για σκοπούς επιβολής κυρώσεων

Η Αρχή με επιστολή της ημερομ. **4.11.2004** κάλεσε τον σταθμό, εάν επιθυμεί, όπως υποβάλει τις εισηγήσεις και απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από την λήψη της επιστολής. Τονίστηκε επίσης ότι σε περίπτωση που δεν ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Σταθμού κ. Λουκής Παπαφιλίππου σε επιστολή του ημερομ. **15.11.2004** ανέφερε τα ακόλουθα:

« Αναφορικά με την πιο πάνω υπόθεση εσωκλείω τις θέσεις του Διευθυντή Ειδήσεων του Σταθμού.

Ο Σταθμός θα εκπροσωπηθεί στην εξέταση εφόσον στις 15.11.2004 έχει συγκροτηθεί η νόμιμη συγκρότηση της Αρχής».

Στην επισυνημμένη επιστολή του κ. Γ. Τσαλακού, Διευθυντή Ειδήσεων του σταθμού, ημερομ. **15.11.2004** αναφέρονται τα ακόλουθα:

«Μελέτησα με προσοχή την απόφαση της Αρχής επί της ανωτέρω υποθέσεως. Τόσο ο συντάκτης όσο και ο παρουσιαστής και ο αρχισυντάκτης ενήργησαν με καλή πίστη θεωρώντας λόγω της παρέλευσης αρκετού χρόνου αλλά και της αρχικής συγκατάθεσης του αδελφού του θύματος ότι θα μπορούσαν να δημοσιοποιήσουν το όνομα του θύματος.

Επέστησα εκ νέου την προσοχή όλων στην πάγια οδηγία της μη δημοσιοποίησης ονομάτων θυμάτων πριν είναι απόλυτα βεβαιωμένο ότι έχουν ειδοποιηθεί οι συγγενείς και στη τήρηση του κανονισμού 24(3).»

Ο σταθμός σε νέα επιστολή του ημερομ. **10.1.2005** ανέφερε τα ακόλουθα:

« Σχετική η επιστολή μου ημερ. 15.11.2004 που σας πληροφόρησα ότι ο σταθμός θα εκπροσωπηθεί κατά την εξέταση. Δυστυχώς μέχρι σήμερα δεν έλαβα απάντηση.

Ταυτόχρονα ζητώ να μου αποκαλύψετε και παραδώσετε αυτούσιο το πόρισμα του ερευνώντος λειτουργού όπως και οποιοδήποτε άλλο υλικό για να γνωρίζει ο σταθμός την εναντίον του υπόθεση.»

Η Αρχή σε επιστολή της ημερομ. **18.1.2005** ανέφερε τα ακόλουθα:

«Έχω οδηγίες να αναφερθώ στις επιστολές σας ημερομ. 10.1.2005, 13.12.2005 και 18.1.2005 οι οποίες αφορούσαν τις υποθέσεις 41/2004(1), 67/2004(1), 120/2004(1) και 87/2004(1) με τις οποίες ζητάτε από την Αρχή όπως σας παραδώσει αυτούσιο το πόρισμα του ερευνώντος Λειτουργού καθώς και οποιοδήποτε άλλο σχετικό υλικό και να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με την διαδικασία εξέτασης πιθανών παραβάσεων, όπως αυτή καταγράφεται στους περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών

Κανονισμούς του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000), και ειδικότερα στον κανονισμό 42, η Αρχή αποστέλλει αντίγραφο της πιθανής παράβασης στο σταθμό εναντίον του οποίου γίνεται η καταγγελία. Ως εκ τούτου επισημαίνεται το γεγονός ότι η σχετική Νομοθεσία δεν προνοεί την κοινοποίηση στον καθ' ου η καταγγελία του πορίσματος του ερευνώντος λειτουργού».

Ο σταθμός σε απαντητική του επιστολή ημερομ. **7.2.2005** ανέφερε:

«Σε αυτές τις υποθέσεις έχεται αρνηθεί την παράδοση αυτούσιου του πορίσματος του ερευνώντος λειτουργού και επιθεώρηση του διοικητικού φακέλου.

Η διαδικασία αφορά ατομική διαγορά της Αρχής με τον Σταθμό που θίγει τα συμφέροντα και δικαιώματα του Σταθμού και δεν αφορά φάκελο γενικού διοικητικού ή φάκελο άλλου νομικού ή φυσικού προσώπου.

Σας πληροφορώ ότι θα εγείρω προδικαστικά το θέμα ενώπιον της Αρχής ως έπραξα και κατά την ενώπιον της εμφάνιση στις 2.2.2005».

Η Αρχή με επιστολή της ημερομ. **5.5.2005** κάλεσε τους εκπροσώπους του σταθμού όπως παρουσιαστούν σε συνεδρία της Αρχής στις 18.5.2005 για επιβολή κύρωσης στην παρούσα υπόθεση.

Ο Σταθμός σε απαντητική του επιστολή ημερομ. **6.5.2005** ανέφερε τα ακόλουθα:

«Σημειώνω ότι έχετε ορίσει την ως άνω υπόθεση για να επιβάλετε κύρωση.

Το αίτημα μου ημερ. 7.2.2005 για να μου παραδώσετε το πόρισμα και το περιεχόμενο του διοικητικού φακέλου δεν έχει απαντηθεί.

Είναι απολύτως αναγκαίο για τους σκοπούς της διαδικασίας που θα έχετε στις 18.5.2005.

Θα εγείρω το θέμα κατά τις 18.5.2005».

Η Αρχή με επιστολή της ημερομ. **13.5.2005** ειδοποίησε το σταθμό ότι εξέταση της υπόθεσης που ήταν ορισμένη στις 18.5.2005, αναβλήθηκε.

Η Αρχή σε νέα επιστολή της ημερομ. **9.6.2005** ανέφερε τα ακόλουθα:

«Έχω οδηγίες να αναφερθώ στην επιστολή σας ημερομ. 7.2.2005 και 6.5.2005 και να σας πληροφορήσω ότι η Αρχή, παρόλο που η εν λόγω υπόθεση βρίσκεται στο στάδιο επιβολής κύρωσης, έχει κάνει δεκτό το αίτημά σας για επιθεώρηση του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης αρ. 41/2004(1) καθότι δεν είχατε μελετήσει τον φάκελο πριν την ακρόαση και έκδοση της σχετικής Απόφασης ημερ. 6.10.2004 και αφού οι εξαιρέσεις που αναφέρονται

στο εδάφιο (6) του άρθρου 43 του περί Γενικών Αρχών Διοικητικού Δικαίου Νόμου 158(Ι) του 1999 δεν εφαρμόζονται.

Ως εκ τούτου καλείστε να εμφανιστείτε στα γραφεία της Αρχής στις 15.6.2005 και ώρα 10:00 για επιθεώρηση του διοικητικού φακέλου η οποία θα γίνει στην παρουσία αρμόδιου υπάλληλου της Αρχής.

Παρακαλώ σημειώστε ότι για λόγους συμμόρφωσης με τον περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (προστασία του ατόμου) Νόμο 138(Ι)/2001 τα προσωπικά δεδομένα του παραπονούμενου έχουν αφαιρεθεί.

Σας πληροφορώ επιπλέον ότι το αίτημά σας για παράδοση του πορίσματος του ερευνώντος λειτουργού έχει γίνει επίσης αποδεκτό και ως εκ τούτου σας επισυνάπτεται με την παρούσα επιστολή».

Ο σταθμός σε επιστολή του ημερομ. **13.6.2005** ανέφερε τα ακόλουθα:

«Γνωρίζουμε λήψη της επιστολής σας ημερ. 9/6/2005 και ζητούμε όπως μας δοθεί η δυνατότητα να επιθεωρήσουμε όλο το διοικητικό φάκελο της ως άνω υπόθεσης χωρίς να αφαιρεθεί οτιδήποτε από αυτόν. Σχετική είναι η επιστολή του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου του σταθμού, ημερομηνίας 02/06/2005, η οποία αφορούσε μεν την υπόθεση αρ. Φακ 87/2004(1), αλλά περιείχε γενικά επιχειρήματα, προς αντίκρουση του ισχυρισμού της Αρχής ότι ο Νόμος 138(Ι)/2001 απαγορεύει την κοινοποίηση στο σταθμό στοιχείων του διοικητικού φακέλου που αφορούν τον παραπονούμενο. Αντίγραφο της επιστολής, η οποία παρεμπιπτόντως έχει μείνει αναπάντητη, επισυνάπτεται.

Εάν η Αρχή δεν ικανοποιήσει το αίτημα μας, θα επιθεωρήσουμε το διοικητικό φάκελο κατά την ορισμένη μέρα, αλλά με επιφύλαξη των δικαιωμάτων των πελατών μας για επίκληση της ακυρότητας της διαδικασίας».

Σε επισυνημμένη επιστολή του σταθμού ημερομ. **2.6.2005** αναφέρονται τα ακόλουθα:

«Αναφέρομαι σε επιστολή σας ημερομηνίας 27/5/2001 με την οποία μας πληροφορείτε ότι σχετικά με την υπόθεση αρ. 87/2004(1), για λόγους συμμόρφωσης με τον Περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμο 138(Ι)/2001, τα προσωπικά δεδομένα του παραπονούμενου έχουν αφαιρεθεί.

Κατά την επιθεώρηση του διοικητικού φακέλου στις 1/6/2005, διαπιστώθηκε ότι δεν είχε αφαιρεθεί το έντυπο της Αρχής (τύπος κ1) «Διερεύνηση Παραβάσεων» στο οποίο αναγράφεται το όνομα του παραπονούμενου και αυτό διότι, όπως αναφέρθηκε από τους λειτουργούς, είχε ήδη κοινοποιηθεί προς το σταθμό το όνομα του παραπονούμενου. Είναι εντούτοις άγνωστο για το σταθμό, αν έχει αφαιρεθεί οποιοδήποτε άλλο μέρος του διοικητικού φακέλου το οποίο συσχετίζεται με τον παραπονούμενο, όπως π.χ. Επιστολογραφία μεταξύ αυτού και της Αρχής.

Εάν η Αρχή προτίθεται να αφαιρεί από τώρα και στο εξής οποιοδήποτε μέρος του διοικητικού φακέλου το οποίο με οποιονδήποτε τρόπο συσχετίζεται με τον

εκάστοτε παραπονούμενο, τότε πρέπει να σας επισημάνουμε ότι σε τέτοια περίπτωση, η Αρχή θα ενεργεί κατά παράβαση του Νόμου 138(1)/2001. Προσεκτική μελέτη του Νόμου αυτού οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η Αρχή υποχρεούται να μην αποκρύβει από το σταθμό οποιοδήποτε μέρος του διοικητικού φακέλου, ακόμα κι αν σ' αυτό καταγράφονται στοιχεία που αφορούν άμεσα ή έμμεσα το πρόσωπο του παραπονούμενου:

1. Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου 138(1)/2001, η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα περιλαμβάνει και την διάδοση και τη διαβίβαση αυτών.

2. Σύμφωνα με το άρθρο 5 του Νόμου 138(1)/2001, η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται όταν το υποκείμενο" των δεδομένων έχει δώσει τη ρητή συγκατάθεση, του. Ο ορισμός της έννοιας «συγκατάθεση» δίδεται στο άρθρο 2: Σημαίνει, κάθε ελεύθερη, ρητή και ειδική δήλωση βούλησης του υποκειμένου των δεδομένων που εκφράζεται με τρόπο σαφή και εν πλήρη επίγνωση, και με την οποία το υποκείμενο των δεδομένων, αφού προηγουμένως ενημερωθεί, δέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν. Επομένως η Αρχή θα είχε καταρχήν την υποχρέωση να αναφέρει ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση ο συγκεκριμένος παραπονούμενος δεν έχει δώσει τη συγκατάθεση του.

3. Και να μην έχει δώσει όμως την συγκατάθεση του ο παραπονούμενος η Αρχή πάλι θα ήταν υπόχρεα να μην αφαιρέσει τα στοιχεία του από τους διοικητικούς φακέλους κάθε υπόθεσης καθώς η δεύτερη παράγραφος του άρθρου 5 του Νόμου 138(1)/2001, ορίζει ότι σε κάποιες περιπτώσεις η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων. Οι περιπτώσεις οι οποίες εφαρμόζονται στην περίπτωση της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης είναι οι εξής:

(α) « Όταν η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την εκπλήρωση υποχρεώσεως: του υπευθύνου επεξεργασίας, η οποία επιβάλλεται από Νόμο: Η Αρχή είναι υποχρεωμένη βάσει του Νόμου 158(1)/99 να δίδει το δικαίωμα στους σταθμούς να λαμβάνουν γνώση του διοικητικού φακέλου ούτως ώστε να τους δίδεται ουσιαστικά το δικαίωμα της προηγούμενης ακροάσεως και Υπερασπίσεως. Η Αρχή έχει ήδη κρίνει ότι το δικαίωμα γνώσης του διοικητικού φακέλου πρέπει να δίνεται. Πρέπει λοιπόν το δικαίωμα αυτό να δίδεται ουσιαστικά και απόλυτα χωρίς να ανευρίσκονται μέθοδοι για συστολή του, περικοπή του και αποδυνάμωση του. Η απόκρυψη οποιαδήποτε στοιχείου του διοικητικού φακέλου, πιθανόν να στερούσε από το σταθμό την ευκαιρία να λάβει γνώση ενός σημαντικού για την Υπεράσπιση του στοιχείου.

Η Αρχή λοιπόν είναι υποχρεωμένη να κοινοποιεί στο σταθμό οποιοδήποτε μέρος του διοικητικού φακέλου το οποίο αφορά και τον παραπονούμενο, ούτως ώστε να εκπληρώσει την υποχρέωση της που επιβάλλεται από τον Νόμο 158(1)/99.

(ε) «Όταν η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την ικανοποίηση του εννόμου συμφέροντος: που επιδιώκει ο υπεύθυνα επεξεργασίας ή ο τρίτος στον οποίο ανακοινώνονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει των δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών των υποκειμένων των δεδομένων».

Η διαβίβαση από την Αρχή προς το σταθμό των στοιχείων του παραπονομένου και της περιγραφής που ο ίδιος έδωσε στην κατά τη γνώμη του ενδεχόμενη παράβαση, είναι απαραίτητα στοιχεία για το σταθμό προς σύνταξη της Υπεράσπισης του. Ο σταθμός (ως τρίτος στον οποίο ανακοινώνονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα) έχει έννομο συμφέρον να πληροφορηθεί όλα τα στοιχεία του διοικητικού φακέλου, διότι είναι ήδη καταγγελλόμενος και οιονεί κατηγορούμενος. Το έννομο αυτό συμφέρον του σταθμού είναι μάλιστα υπέρτερο του δικαιώματος του παραπονομένου να μην διαρρεύσει το όνομα του ή άλλο προσωπικό του δεδομένο, καθώς ο σταθμός έχει κάθε δικαίωμα να γνωρίζει οποιοδήποτε στοιχείο το οποίο θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει προς Υπεράσπιση του. Έχει επίσης δικαίωμα να γνωρίζει, μεταξύ άλλων, και την πρόθεση του κάθε παραπονομένου: Καταγγέλλει καλή τη πίστη ή αντιπροσωπεύει ξένα συμφέροντα;

Εξάλλου ο ίδιος ο παραπονούμενος έδωσε επωνύμως την καταγγελία του, πράγμα που σημαίνει ότι ο ίδιος αποδυνάμωσε ήδη το πιο πάνω δικαίωμα του. Κάθε παραπονούμενος μπορεί κάλλιστα να υποβάλει το παράπονο του ανώνυμα.

Βάσει των πιο πάνω, καθίσταται αντιληπτό ότι η Αρχή υποχρεούται να αφήνει το σταθμό να λαμβάνει γνώση όλου του περιεχομένου του διοικητικού φακέλου κάθε υπόθεσης,

Εάν παρά ταύτα η Αρχή έχει αντίθετη γνώμη, παρακαλούμε όπως μας δοθεί το δικαίωμα να προβάλουμε αναλυτικότερα τις θέσεις μας είτε προφορικός είτε γραπτώς, σύμφωνα με το άρθρο 43 του Νόμου 158(1)/99.

Επίσης, εάν τελικά έχει αφαιρεθεί οποιοδήποτε μέρος του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης 87/2004(1), παρακαλούμε όπως καλέσετε ξανά το σταθμό για επιθεώρηση του διοικητικού φακέλου, αφού φυσικά συμπεριληφθούν όλα τα στοιχεία αυτού».

Ο Δικηγόρος του σταθμού κ. Γιώργος Βαλιαντής προσήλθε στα γραφεία της Αρχής στις **15.6.2005** όπου και επιθεώρησε τον Διοικητικό Φάκελο της υπόθεσης.

Η Αρχή με επιστολή της ημερομ. **9.2.2006** κάλεσε τους εκπροσώπους του σταθμού να παρουσιαστούν σε συνεδρία της Αρχής στις **22.2.2006** για σκοπούς επιβολής κύρωσης στην παρούσα υπόθεση.

Ο σταθμός σε επιστολή του ημερομ. **17.2.2006** ανέφερε τα ακόλουθα:

«Με απόφαση της ημερομηνίας 04/11/2004, η Αρχή έκρινε πως σημειώθηκε από το σταθμό παράβαση του κανονισμού 24(3) της ΚΔΠ10/2004.

Δια το λόγο ότι η Αρχή επέτρεψε στο σταθμό να επιθεωρήσει το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης στις 15/06/2005, μετά δηλαδή την έκδοση της καταδικαστικής απόφασης, είναι η θέση μας ότι η Αρχή οφείλει να ανοίξει εκ νέου το φάκελο και να ακούσει τα επιχειρήματα του σταθμού για την αθωότητα, στα οποία ασφαλώς περιλαμβάνονται πλέον και επιχειρήματα που ήταν αδύνατον να προβληθούν από το σταθμό πριν την επιθεώρηση του διοικητικού Φακέλου. Θεωρούμε ότι το συνταγματικώς κατοχυρωμένο δικαίωμα του σταθμού για ακρόαση, θα παραχωρηθεί ουσιαστικά μόνο εάν δοθεί η ευκαιρία στο σταθμό να προβάλει τα επιχειρήματα που πηγάζουν από τα νέα δεδομένα / στοιχεία που ανευρέθησαν στο διοικητικό φάκελο.

Ο σταθμός προβάλλει την ακόλουθη Υπεράσπιση:

1. Από το διοικητικό φάκελο προκύπτει ότι η διερεύνηση της παρούσας υπόθεσης είχε ξεκινήσει χωρίς να έχει προηγουμένως υποβληθεί σχετική αίτηση από την Επιτροπή Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας. Επομένως, η σχετική καταγγελία είναι απαράδεκτη για τους εξής λόγους:

Είναι παραδεκτό γεγονός ότι η υπόθεση αυτή αφορά δελτίο ειδήσεων και επομένως ειδησεογραφική εκπομπή (μεσημβρινό δελτίο ειδήσεων ημερ. 16/01/2004).

Έχει πλέον ξεκαθαρίσει νομολογιακά το ζήτημα εάν η προηγούμενη αίτηση από την Επιτροπή Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας είναι απαραίτητη προϋπόθεση για το παραδεκτό καταγγελιών που αφορούν ισχυριζόμενες παραβάσεις του Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας.

Συγκεκριμένα, στην απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου Κύπρου, στην **Αναθεωρητική Έφεση αρ. 3520, ημερομ. 16/12/2005**, αποφασίσθηκε ότι το άρθρο 19 του Μέρους II του Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας για τα Ηλεκτρονικά ΜΜΕ (το οποίο ορίζει ότι «Παραβάσεις του Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας εξετάζονται αυτεπάγγελτα από την Αρχή ή κατόπιν υποβολής παραπόνου»), είναι *ultra vires* του Νόμου 7(1)/98 και επομένως, για την εξέταση παραβάσεων του Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας, απαιτείται η προηγούμενη η υποβολή αίτησης από την Επιτροπή Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας. Η πιο πάνω απόφαση είναι δεσμευτική και αποτελεί προηγούμενο για όλες τις σχετικές με το θέμα αυτό μεταγενέστερες υποθέσεις.

Ανεπίδεκτη αμφισβητήσεως και διαφορετικής ερμηνευτικής προσεγγίσεως, είναι επίσης η πρόνοια του **Κανονισμού 27(4) της ΚΔΠ 10/2000**, όπου **ρητά** αναφέρεται ότι οι ειδησεογραφικές εκπομπές, τα τηλεοπτικά μαγκαζίνια και οι εκπομπές με ανθρώπινες δραματικές ιστορίες (reality shows) **υπόκεινται** στον Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας του συνημμένου στους παρόντες Κανονισμούς Παραρτήματος VIII». Το ρήμα «υπόκειμαι» χρησιμοποιείται στο συγκεκριμένο Κανονισμό, κατά τέτοιον τρόπο ώστε να προκύπτει ξεκάθαρα ότι για

όλες τις πιο πάνω εκπομπές(ανάμεσα τους και οι ειδησεογραφικές), πρέπει να ισχύουν οι διατάξεις του Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας.

Σε καμία περίπτωση δεν υπάρχει σύγκρουση του Κανονισμού 27(4) της ΚΔΠ 10/2000 με τον Νόμο 7(1)/98. Το μόνο σχετικό επί του θέματος άρθρο του Νόμου 7(1)/98, είναι το άρθρο **41(A)(1), του Μέρους ΧΙΑ του Νόμου 7(1)/98**, σύμφωνα με το οποίο «Η Αρχή επιβάλλει διοικητικές κυρώσεις στους σταθμούς, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Μέρους για παράβαση των διατάξεων του παρόντος Νόμου και των Κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει αυτού, και ειδικότερα για παράβαση:

(α) Του κώδικα δημοσιογραφικής δεοντολογίας όπως αυτός καθορίζεται σε Κανονισμούς **έπειτα από σχετική αίτηση της Επιτροπής Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας**»

Ο Κανονισμός 27(4) της ΚΔΠ 10/2000, είναι πλήρως εναρμονισμένος με το πιο πάνω άρθρο του Νόμου. Ο Νομοθέτης στο άρθρο 41(A)(1), του Μέρους ΧΙΑ του Νόμου 7(1)/98, ορίζει ρητά, ότι εφόσον Κανονισμοί οι οποίοι εκδίδονται βάσει του Νόμου 7(1)/98, θεσμοθετούν παραβάσεις που αφορούν θέματα δημοσιογραφικής δεοντολογίας, τότε, εξέταση τέτοιων παραβάσεων μπορεί να γίνεται μόνο μετά από σχετική αίτηση της Επιτροπής Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας.

Ο Κανονισμός 27(4), βρίσκεται στην ίδια Κανονιστική Διοικητική Πράξη, με τον Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας (ΚΔΠ 10/2000) και επομένως ιεραρχούνται ως ίσες διατάξεις. Ο Κανονισμός 27(4), είναι όμως ειδικότερος καθώς ρητά προνοεί ότι ειδικά για τις ειδησεογραφικές εκπομπές, τα τηλεοπτικά μαγκαζίνα και τις εκπομπές με ανθρώπινες δραματικές ιστορίες (reality shows), θα ισχύουν πάντα οι διατάξεις του Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας. Ως ειδικότερος λοιπόν υπερισχύει, βάσει της γνωστή ερμηνευτικής νομικής αρχής "lex specialis derogat legi generali".

Σκοπός (ratio legis) της πρόνοιας του κανονισμού 27(4), είναι να καταστήσει σαφές ότι οι ειδησεογραφικές εκπομπές, τα τηλεοπτικά μαγκαζίνα και οι εκπομπές με ανθρώπινες δραματικές ιστορίες (reality shows), είναι προγράμματα που συσχετίζονται άμεσα με την δημοσιογραφική δεοντολογία και επομένως πρέπει πάντοτε να ισχύουν για αυτά, οι πρόνοιες του Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας και να εξετάζονται επομένως μόνο κατόπιν αίτησης της Επιτροπής Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας, όπως προνοεί ο Νόμος και όπως έχει αποφασίσει και το Ανώτατο Δικαστήριο στην Αναθεωρητική Έφεση αρ. 3520, ημερομ. 16/12/2005.

Βάσει όλων των ανωτέρω προκύπτει ότι δεν υπάρχει σύγκρουση του κανονισμού 27(4) είτε με τον Νόμο 7(1)/98 είτε με οποιοδήποτε άλλο Κανονισμό της ΚΔΠ 10/2000, αλλά αντιθέτως ο κανονισμός 27(4) είναι πλήρως εναρμονισμένος με τη λοιπή νομοθεσία.

Επομένως, εφόσον η σχετική κατηγορία αφορά σε «ειδησεογραφική εκπομπή» η οποία σύμφωνα με τον Κανονισμό 27(4) της ΚΔΠ 10/2000, «υπόκειται στον Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας του συνημμένου στους παρόντες Κανονισμούς Παραρτήματος VIII» και δεδομένου του γεγονότος ότι δεν έχει υποβληθεί σχετική αίτηση της Επιτροπής Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας, καθίσταται αντιληπτό ότι η κατηγορία πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη.

2. Άνευ βλάβης της πιο πάνω θέσης μας, υποστηρίζουμε περαιτέρω ότι ακόμα και αν δεν χρειαζόταν για την παρούσα υπόθεση να υποβληθεί σχετική αίτηση από την Επιτροπή Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας, η διερεύνηση της υπόθεσης και πάλι θα είχε ξεκινήσει παρανόμως καθώς υπάρχει **παράβαση από την Αρχή και του Κανονισμού 41(1) της ΚΔΠ 10/2000**, για τον απλούστατο λόγο ότι η παρούσα υπόθεση δεν συγκαταλέγεται στις αυστηρώς αριθμούμενες περιπτώσεις του Κανονισμού 41(1) και επομένως απαραδέκτως η διερεύνηση είχε ξεκινήσει κατόπιν υποβολής παραπόνου.

3. Σύμφωνα με τον κανονισμό 42(4) της ΚΔΠ 10/2000 « Ο λειτουργός έχει αρμοδιότητα να ακούσει οποιοσδήποτε μάρτυρες και να πάρει γραπτές καταθέσεις από εμπλεκόμενα πρόσωπα τα οποία οφείλουν να δώσουν κάθε σχετική πληροφορία ή στοιχεία ». Από το διοικητικό φάκελο προκύπτει ότι ο ερευνών λειτουργός **δεν έχει συλλέξει καμία μαρτυρία** αναφορικά με τα επίδικα γεγονότα, παρά το γεγονός ότι όφειλε να το πράξει.

4. Άνευ βλάβης των πιο πάνω, είναι η θέση μας ότι στην προκειμένη περίπτωση, **δεν υπάρχει παράβαση του κανονισμού 24(3) της ΚΔΠ10/2004**, για τους εξής λόγους:

- Η μετάδοση της επίδικης είδησης, πραγματοποιήθηκε 10 1/2 ώρες μετά το θανατηφόρο αυτοκινητικό δυστύχημα και επομένως είχε παρέλθει εύλογος χρόνος για ενημέρωση των στενών συγγενών, λαμβανομένου υπόψη και του γεγονότος ότι είχε ήδη εκδοθεί και το σχετικό αστυνομικό ανακοινωθέν.

- Ο σταθμός ενημερώθηκε για το γεγονός ότι ο πατέρας του θύματος δεν είχε ακόμα ενημερωθεί, μόνο μετά την μετάδοση του επιδικού δελτίου ειδήσεων. Είναι όμως γεγονός ότι ο πατέρας του θύματος, ούτως ή άλλως ήταν αντικειμενικά αδύνατο να άκουε για πρώτη φορά για το θάνατο του υιού του από το επίδικο δελτίο ειδήσεων, καθώς βρισκόταν κατά πάντα ουσιώδη χρόνο στη Λιβύη.

Η αιτιολογία που δίνει η Αρχή στην απόφασή της, ότι «το γεγονός ότι ο σταθμός δεν λαμβάνεται δορυφορικά στη Λιβύη, όπου και ήταν ο πατέρας του θύματος, δεν αποτελεί δικαιολογία, καθώς υπάρχουν ποικιλόμορφοι τρόποι να ενημερωθεί ο πατέρας από τρίτους οι οποίοι τυχόν να άκουσαν το όνομα από τα μέσα ενημέρωσης», καταδεικνύει το λανθασμένο τρόπο με τον οποίο η Αρχή έχει προσεγγίσει το θέμα: Ο επίδικος κανονισμός, σκοπό του έχει να εξασφαλίσει ένα μόνο πράγμα: να μην ενημερώνονται οι στενοί συγγενείς των θυμάτων για πρώτη

φορά από το ραδιόφωνο ή την τηλεόραση. Εφόσον λοιπόν είναι παραδεκτό το γεγονός ότι ήταν αντικειμενικά αδύνατο να άκουε ο πατέρας του θύματος για πρώτη φορά για το θάνατο του υιού του από το επίδικο δελτίο ειδήσεων, καθίσταται αντιληπτό ότι η ενημέρωση αυτού από φίλους και συγγενείς οι οποίοι τυχόν έμαθαν την είδηση από το επίδικο δελτίο ειδήσεων, δεν αντιστρατεύεται το σκοπό της επίδικης νομοθετικής ρύθμισης. Στην προκειμένη περίπτωση ήταν απόλυτα βεβαιωμένο και αντικειμενικά σίγουρο, ότι ο πατέρας του θύματος δεν μπορούσε να ακούσει για πρώτη φορά την είδηση του θανάτου του υιού του από το επίδικο δελτίο ειδήσεων.

Για όλους τους πιο πάνω λόγους, η διαδικασία πρέπει να σταματήσει και η σχετική κατηγορία πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη, αβάσιμη και παράνομη. Οι αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου σας δεσμεύουν και προβλέπεται διαδικασία εξαναγκασμού σας σε συμμόρφωση».

Κατά την ενώπιον της Αρχής διαδικασία παρουσιάστηκε εκ μέρους του Τηλεοπτικού Σταθμού «ANTENNA» ο Δικηγόρος κ. Γιώργος Βαλιαντής.

Στις ενώπιον της Αρχής προφορικές του εξηγήσεις, ο κ. Βαλιαντής ανέφερε ότι υιοθετεί το περιεχόμενο της επιστολής του σταθμού ημερομ. 17.2.2006.

Η Αρχή ζήτησε από τον κ. Βαλιαντή να διευκρινίσει σε ποιες αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου γινόταν αναφορά στην εν λόγω επιστολή του σταθμού.

Ο κ. Βαλιαντής ανέφερε ότι η επιστολή αναφερόταν στην Απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Αναθεωρητική Έφεση **αρ. 3520, ημερομ. 16.12.2005.**

Στη συνέχεια ο κ. Βαλιαντής ανέφερε ότι ο Διοικητικός Φάκελος της υπόθεσης επιθεωρήθηκε μετά την απόφαση της Αρχής ημερομ. 6.10.2004 όπου έβρισκε τον σταθμό ένοχο στις αναφερόμενες κατηγορίες. «Θα ήταν πρόπων», συνέχισε ο κ. Βαλιαντής, «να δοθεί η ευκαιρία στον σταθμό να πει τις θέσεις του μετά την επιθεώρηση του φακέλου. Ζητούμε είτε, ανάκληση της αρχικής απόφασης της Αρχής είτε να ληφθούν υπόψη τα καινούργια επιχειρήματα που θέτει ο σταθμός».

Η Αρχή ρώτησε στη συνέχεια τον κ. Βαλιαντή κατά πόσον ήθελε να παραθέσει οποιαδήποτε νέα επιχειρήματα πέραν των όσον αναφέρονταν στην επιστολή του σταθμού.

Ο κ. Βαλιαντής έκανε αναφορά στις πρόνοιες του Κανονισμού 41(1) και επανέλαβε τα όσα σχετικά αναφέρονται στην επιστολή του σταθμού και στη συνέχεια ανέφερε ότι τα επιχειρήματα του σταθμού εξαντλούνταν με την επιστολή ημερομ.17.2.2006. Ανέφερε επίσης ότι ο σταθμός θα ήταν ικανοποιημένος εάν λαμβάνονταν, στο τότε στάδιο, υπόψη όσα αναφέρονταν στην εν λόγω επιστολή.

Στη συνέχεια ο κ. Βαλιαντής ανέφερε ότι ο παραπονούμενος έχει άμεση σχέση με την ουσία της υπόθεσης και ζήτησε να μάθει κατά πόσον υπήρχε οποιαδήποτε επιστολογραφία μεταξύ του παραπονούμενου και της Αρχής και η οποία πιθανό να είχε αφαιρεθεί από τον Διοικητικό Φάκελο.

Η Αρχή διαβεβαίωσε τον κ. Βαλιαντή ότι κάτι τέτοιο δεν έγινε καθώς δεν υπήρχε οποιαδήποτε επιστολογραφία και μόνο τα προσωπικά στοιχεία του παραπονούμενου είχαν αφαιρεθεί από τον φάκελο.

Ο κ. Βαλιαντής συνέχισε αναφέροντας ό,τι στη περίπτωση που η Απόφαση της Αρχής ημερομ. 6.10.2004 δεν επρόκειτο να ανακληθεί, ζήτησε όπως στην επιμέτρηση της κύρωσης εφαρμοστεί η αρχή της αναλογικότητας που διέπει την λειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης κάνοντας αναφορά στο άρθρο 52 του Νόμου 158/1/99. *«Με βάση το πιο πάνω άρθρο»*, ανέφερε ο κ. Βαλιαντής, *«η κύρωση πρέπει να είναι ανάλογη, κατάλληλη και αναγκαία»*

Αναφορικά με τους ισχυρισμούς του σταθμού όπως αυτοί αναφέρονται στην επιστολή του ημερομ. 13.5.2005 σημειώνονται τα ακόλουθα:

Το όνομα του παραπονούμενου είχε αποκαλυφθεί στο σταθμό αφού αυτό φαίνεται ξεκάθαρα στο πόρισμα Αρ.Φακ. 57/2004(1) και ημερομ. 8.3.2004 της λειτουργού κας Λιβέρα, το οποίο και είχε κοινοποιηθεί στο σταθμό αυτούσιο με επιστολή της Αρχής ημερομ. 9.6.2005. Στο εν λόγω πόρισμα φαινόταν ξεκάθαρα η σχέση του παραπονούμενου με το θύμα του αυτοκινητικού δυστυχήματος καθώς και αυτούσιο το παράπονο του όπως λήφθηκε από την Αρχή. Τα λοιπά προσωπικά στοιχεία του παραπονούμενου

ουδεμία χρήση έχουν στο σταθμό και ούτε είναι ουσιώδη στην παρούσα υπόθεση. Η Αρχή δεν αφαιρεί οτιδήποτε και δεν παραποιεί καθ' οιονδήποτε τρόπο τους Διοικητικούς Φακέλους Υποθέσεων, πέραν της αφαίρεσης των προσωπικών δεδομένων τυχόν παραπονούμενων πολιτών.

Αναφορικά με τα όσα αναφέρει ο σταθμός στην επιστολή του ημερομ. 17.2.2006 σημειώνονται τα ακόλουθα:

Η Αρχή κατά την εξέταση οποιασδήποτε υπόθεσης ακολουθεί συγκεκριμένη διαδικασία για την οποία είναι ενήμερος ο σταθμός κατά του οποίου οι όποιες τυχόν κατηγορίες. Στην παρούσα υπόθεση η Αρχή όρισε ημερομηνία εξέτασης στις 6.10.2004 και ενημέρωσε το σταθμό για τούτο καλώντας μάλιστα τους εκπροσώπους του να παραστούν, εάν το επιθυμούσαν, για να υποβάλουν προφορικές εξηγήσεις. Ο σταθμός δεν παρέστη κατά την πιο πάνω ημερομηνία και η Αρχή προχώρησε, λειτουργώντας εντός του Νομοθετικού πλαισίου που διέπει την λειτουργία της, στην εκδίκαση της υπόθεσης βρίσκοντας τον σταθμό ένοχο στη διατυπωθείσα κατηγορία. Το γεγονός ότι μέχρι τότε δεν είχε επιθεωρηθεί ο Διοικητικός Φάκελος της υπόθεσης από τον σταθμό δεν οφείλεται καθ' οιονδήποτε λόγο στην Αρχή. Ο σταθμός δεν ζήτησε να επιθεωρήσει τον Διοικητικό Φάκελο παρά μόνο στις 10.1.2005, τρεις και πλέον μήνες μετά την λήψη Απόφασης από μέρος της Αρχής και πέραν των δύο μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της Απόφασης στο σταθμό. Εξάλλου, οι θέσεις του σταθμού που αναφέρονται στην επιστολή του ημερομ. 17.2.2006 δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι προέκυψαν μέσα από την μελέτη του Διοικητικού Φακέλου της υπόθεσης. Οι εν λόγω ισχυρισμοί μπορούσαν, και θα έπρεπε, να είχαν υποβληθεί είτε γραπτώς είτε προφορικώς κατά την αρχική εξέταση της υπόθεσης στις 6.10.2004. Εντούτοις, η Αρχή τους λαμβάνει υπόψη έστω και αν υποβλήθηκαν ετεροχρονισμένα και σημειώνει τα ακόλουθα:

1. Απουσία αίτησης από την Επιτροπή Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας.

Ο ισχυρισμός του σταθμού ότι η εξέταση της παρούσας υπόθεσης από μέρους της Αρχής και η διατυπωθείσα «κατηγορία πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη» καθώς πρόκειται περί ειδησεογραφικής εκπομπής την οποία η Αρχή δεν έχει δικαίωμα να εξετάσει καθώς δεν υπάρχει αίτηση της Επιτροπής Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας, δεν γίνεται δεκτός. Παρά το γεγονός ότι ο σταθμός όφειλε να εγείρει το πιο πάνω θέμα κατά την εξέταση της υπόθεσης, η Αρχή επισημαίνει ότι ο κανονισμός **27(4)** των προαναφερθέντων Κανονισμών αναφέρει ότι «*Οι ειδησεογραφικές εκπομπές, τα τηλεοπτικά μαγκαζίνα και οι εκπομπές με ανθρώπινες δραματικές ιστορίες (reality shows) υπόκεινται στον Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας του συνημμένου στους παρόντες Κανονισμούς Παραρτήματος VIII*» **δεν έχει το νόημα της αυτόματης υπαγωγής στον Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας οποιασδήποτε παράβασης** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(Ι) του 1998 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), και των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών (Κ.Δ.Π. 10/2000) που εκδίδονται με βάση αυτόν, η οποία παράβαση τελείται κατά τη διάρκεια των εκπομπών που περιλαμβάνει ο κανονισμός 27(4) της Κ.Δ.Π. 10/2000, παρά **μόνο** αυτών των παραβάσεων που στηρίζονται στις διατάξεις του Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας.

Περαιτέρω η Αρχή επισημαίνει ότι υφίσταται **διάκριση και διαφορά** ανάμεσα σε παραβάσεις που ανάγονται στον Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας και σε παραβάσεις του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(Ι) του 1998 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και των Κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει αυτού.

Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες στοιχειοθετούνται από τα γεγονότα της υπόθεσης παραβάσεις του Νόμου 7(1)/1998 και των Κανονισμών, που εκδίδονται με βάση αυτόν, χωρίς να υπάρχει αναφορά σε παράβαση που στηρίζεται στις διατάξεις του Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας, δεν απαιτείται αίτηση της Επιτροπής Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας. Με άλλα

λόγια, ο κανονισμός 27(4) δεν αποκλείει την εφαρμογή των άλλων προνοιών του προαναφερθέντος Νόμου ή των Κανονισμών.

Η θέση αυτή συνηγορείται και από τις σχετικές επί του θέματος αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην υπόθεση **Antenna TV Ltd. vs Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, Προσφυγή Αρ. 812/2001 ημερομ. 25.9.2002** και στην, επί της εφέσεως επ' αυτής, εκδοθείσας απόφασης της Ολομέλειας στην υπόθεση **Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου v. Antenna TV Ltd., Α.Ε. 3520, ημ. 16.12.2005** (την οποία επικαλείται ο σταθμός), καθώς, ως προς την πρωτόδικη υπόθεση, η προσφυγή ευδοκίμησε επειδή δεν είχε υποβληθεί αίτηση από την Επιτροπή Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας αναφορικά μόνο ως προς την παράβαση της παραγράφου 8(2) του Μέρους I του Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας για τα Ηλεκτρονικά Μ.Μ.Ε. (Παράρτημα VIII των σχετικών Κανονισμών) και όχι και για την παράβαση του Κανονισμού 21(3) των προαναφερθέντων Κανονισμών.

Παρατίθεται χαρακτηριστικά το πιο κάτω απόσπασμα από την απόφαση:
«Δεδομένου ότι δεν μπορεί να γίνει διαχωρισμός μεταξύ της παραγράφου 8(2) του Μέρους I του Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας για τα Ηλεκτρονικά ΜΜΕ και του Κανονισμού 21(3) της Κ.Δ.Π. 10/2000, για παράβαση των οποίων βρέθηκε ένοχη η αιτήτρια και τιμωρήθηκε με διοικητικό πρόστιμο £1.000 (και για τις δύο, δηλαδή, παραβάσεις μαζί), ολόκληρη η επίδικη απόφαση είναι ακυρωτέα».

Συναφώς, η προαναφερθείσα απόφαση της Ολομέλειας που εκδόθηκε κατόπιν άσκησης έφεσης στην πρωτόδικη απόφαση προσεγγίζει το θέμα και πάλι μόνο ως προς την παράβαση της παραγράφου 8(2) του Μέρους I του Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας για τα Ηλεκτρονικά ΜΜΕ (Παράρτημα VIII στην Κ.Δ.Π. 10/2000) και όχι και για την παράβαση του Κανονισμού 21(3) της Κ.Δ.Π. 10/2000.

Στην απόφαση της Ολομέλειας αναφέρονται τα εξής:

«Αν η Νομοθετική εξουσία επιθυμούσε να δώσει εξουσία στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου να εξετάζει αυτεπάγγελτα παραβάσεις του Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας, θα το περιλάμβανε ρητά στις σχετικές νομοθετικές πρόνοιες. Όμως μια τέτοια πρόνοια δεν έχει εισαχθεί στη φρασεολογία του άρθρου 3(2)(ζ)(ι)».

Συνεπώς, η απόφαση της Αρχής ακυρώθηκε από το Δικαστήριο γιατί δε μπορούσε να γίνει διαχωρισμός μεταξύ της παραγράφου 8(2) του Μέρους Ι του Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας για τα Ηλεκτρονικά Μ.Μ.Ε. και του Κανονισμού 21(3) της Κ.Δ.Π. 10/2000, για παράβαση των οποίων επιβλήθηκε ενιαίο πρόστιμο.

2. Παράβαση από τη Αρχή του Κανονισμού 41(1) της ΚΔΠ 10/2000

Το παράπονο που λήφθηκε από την Αρχή εμπίπτει μέσα στις πρόνοιες του εν λόγω κανονισμού και συγκεκριμένα του εδαφίου (β) το οποίο αναφέρει ότι η Αρχή έχει εξουσία να εξετάζει παράπονα του κοινού που υποβάλλονται σε αυτή **«για παραβίαση της ιδιωτικής ζωής με την προβολή υλικού που περιέχεται σε τέτοια προγράμματα»**. Το δικαίωμα του οποιουδήποτε πολίτη να πληροφορηθεί την απώλεια συγγενικού του προσώπου πάνω σε προσωπική ή ιδιωτική βάση είτε από την Αστυνομία είτε από άλλη αρμόδια Αρχή ή πρόσωπο, είναι αναφαίρετο και αδιαπραγμάτευτο. Ο Νομοθέτης έχοντας υπόψη του αυτό το δικαίωμα θέλησε να προστατεύσει την ιδιωτική ζωή του πολίτη θεσπίζοντας Νόμους και Κανονισμούς με ρητές διατάξεις που να προστατεύουν την ιδιωτική του ζωή. Ο ανθρώπινος πόνος και η ανθρώπινη στεναχώρια που προκαλείται από την απώλεια ενός συγγενικού προσώπου είναι πολύ προσωπικά συναισθήματα και ο Νομοθέτης απαγορεύει την έμμεση ή άμεση εμπορικοποίησή τους.

3. Μη συμμόρφωση της Λειτουργού με τον Κανονισμό 42(4) της ΚΔΠ 10/2000.

Ο ισχυρισμός του σταθμού ότι η υπόθεση πάσχει νομικά καθότι η αρμόδια λειτουργός δεν έχει συλλέξει καμιά μαρτυρία απορρίπτεται. Πέραν του γεγονότος ότι ο εν λόγω Κανονισμός καθορίζει αρμοδιότητα και όχι υποχρέωση στον Λειτουργό, το πόρισμα της Λειτουργού ημερομ. 8.3.2004 είναι πλήρως αιτιολογημένο και παραθέτει πέραν των πραγματικών γεγονότων και έγγραφη μαρτυρία του Γραφείου Τύπου της Αστυνομίας Κύπρου.

4. Επί της ουσίας της υπόθεσης.

Αν και οι σχετικοί ισχυρισμοί του σταθμού έπρεπε να είχαν υποβληθεί κατά την αρχική εξέταση της υπόθεσης και όχι κατά την διαδικασία επιβολής κύρωσης, εντούτοις η Αρχή τα λαμβάνει υπόψη και σημειώνει:

Ο Νομοθέτης δεν καθόρισε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα που αφότου περάσει ο σταθμός δικαιούται να μεταδώσει *ονόματα νεκρών, τραυματιών, αγνοουμένων, θυμάτων ναυαγίων και ελλειπόντων*. Δεν έχει σημασία αν πέρασαν δύο ώρες, τρεις ή δέκα ώρες όπως δεν έχει σημασία το πού βρίσκονται γεωγραφικά οι συγγενείς του νεκρού. Η υποχρέωση και η ευθύνη του σταθμού ξεκινά και τελειώνει με τις διατάξεις του επίδικου Κανονισμού. Προτού μεταδοθεί η σχετική είδηση ο σταθμός όφειλε να διασφαλίσει ότι οι στενοί συγγενείς του θύματος είχαν ενημερωθεί κατ' ιδίαν από αρμόδια χείλη.

Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη όλα τα γεγονότα και περιστατικά της υπόθεσης συμπεριλαμβανομένων και των γραπτών και προφορικών εξηγήσεων του σταθμού, την αναστάτωση που προκάλεσε στους συγγενείς του θύματος καθώς επίσης και το γεγονός ότι ο σταθμός υπέπεσε σε παρόμοιας φύσης παραβάσεις στην υπόθεση 115/2001(1), κρίνει και αποφασίζει όπως επιβάλει στο σταθμό το διοικητικό πρόστιμο των **500 Λ.Κ.** για την παράβαση του κανονισμού **24(3)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) που έγινε στις 16.1.2004.

Ο σταθμός καλείται να εμβάσει προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου το διοικητικό πρόστιμο των **€500** που του έχει επιβληθεί μέσα σε τριάντα (30) μέρες από την κοινοποίηση σ' αυτόν της παρούσας απόφασης.

(Ν. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ)

Πρόεδρος

Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

